

Het leek een opwaartse spiraal zonder einde. Totdat de eerste met schulden overladen huishoudens in de betalingsproblemen kwamen. Na jarenlang op de pof te hebben geleefd, begon een nieuwe periode van sparen en schulden afbouwen.

Turkije zal hard moeten werken om de groei binnen de perken te houden en zeepbellen te voorkomen.

VLUCHTKAPITAAL

Een ander probleem is de afhankelijkheid van buitenlandse investeerders. De ongebreidelde kredietgroei in combinatie met externe financiering maakt Turkije extra kwetsbaar. Ondanks de groeiende export importeert Turkije flink meer dan het uitvoert. Het dubbelcijferige tekort op de lopende rekening van afgelopen jaar in combinatie met een begrotingstekort maakt de economie sterk afhankelijk van buitenlands kapitaal.

Dat kapitaal is vooral geïnvesteerd in aandelen en obligaties, in plaats van directe investeringen zoals machines en fabrieken. De Turkse economie is daarmee vooral afhankelijk van buitenlandse angst en hebzucht. En dat is een grillige vorm van afhankelijkheid.

In tijden van economische voorspoed stroomt buitenlands kapitaal het land binnen op zoek naar rendement. Dat zet opwaartse druk op de munt, waardoor importeren aantrekkelijker wordt met een tekort op de handelsbalans als logisch gevolg. Maar valt de financiering weg dan kan de economie in een pijnlijk noodgedwongen aanpassingsproces geraken.

AFKOELING

Dit jaar lijkt de economie gas terug te nemen. Het Internationaal Monetair Fonds heeft voorbijgaande maanden met regelmaat zijn

HET INTERNATIONAAL MONETAIR FONDS HEEFT VOORBIJGAANDE MAANDEN MET REGELMAAT ZIJN ZORGEN GEUIT OVER DE HOUDBAARHEID VAN DE TURKSE ECONOMISCHE GROEI.

zorgen geuit over de houdbaarheid van de Turkse economische groei. Voor dit jaar voorziet het een flinke groeiafname.

Dat is wellicht een geluk bij een ongeluk, want Turkije begeeft zich dicht langs het ravijn, op zoek naar de mooiste bloemetjes.

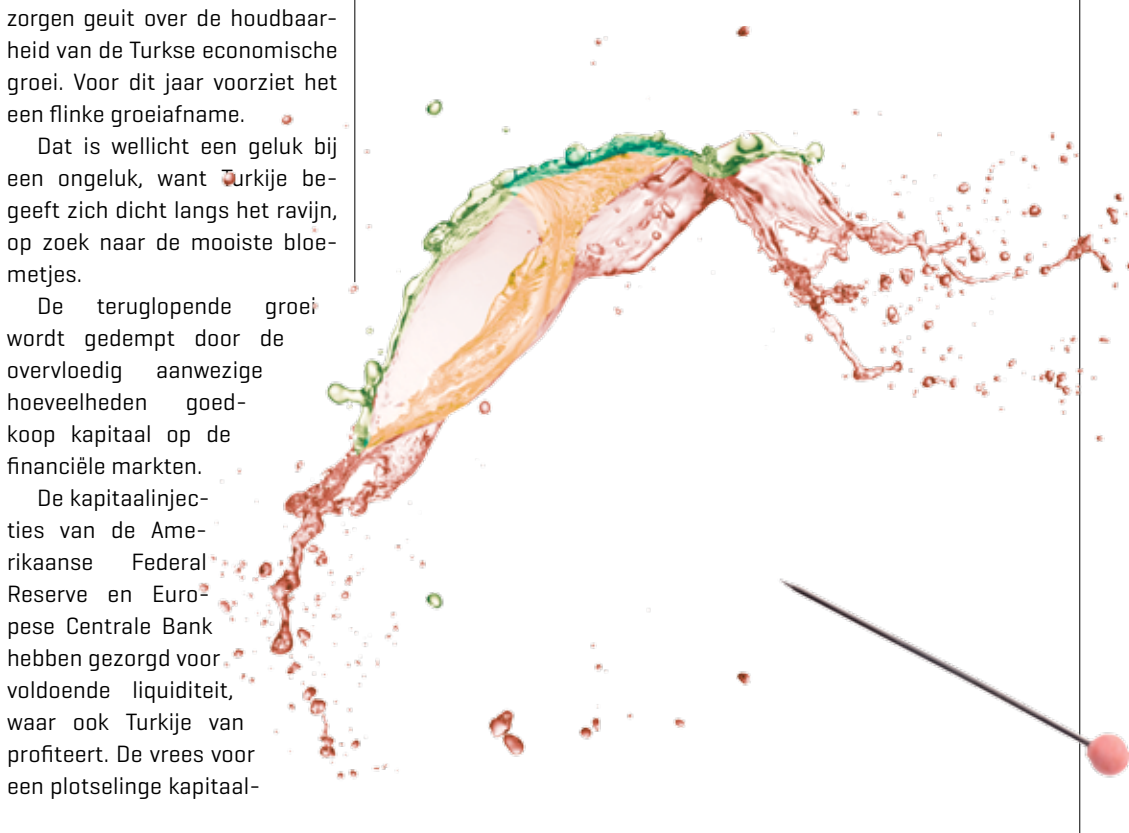
De teruglopende groei wordt gedempt door de overvloedig aanwezige hoeveelheden goedkoop kapitaal op de financiële markten.

De kapitaalinjecties van de Amerikaanse Federal Reserve en Europese Centrale Bank hebben gezorgd voor voldoende liquiditeit, waar ook Turkije van profiteert. De vrees voor een plotselinge kapitaal-

vlucht is daarmee wat naar de achtergrond verschoven.

Maar gevaren blijven aanwezig. De eurocrisis, afkoelende Chinese economie en spanningen in het Midden-Oosten kunnen beleggers snel doen besluiten de risico's te herprijzen. En dan kan de financiering van de Turkse economische groei snel opdrogen.

Het land zal minder moeten leunen op krediet en buitenlandse investeerders en meer moeten jagen op groei van binnenuit. Sparen, hervormen en exporteren zullen de sleutelwoorden zijn om de economie veerkrachtiger te maken. Pas dan kan het zijn vleugels echt uitslaan en hoeft het geen afdaling meer te vrezen.

Tien jaar Turkse groei

Terwijl de Turkse economie fors groeit neemt ook het tekort op de handelsbalans fors toe, vooral door hoge import ten opzichte van de export. De recessie van 2009 zorgde voor een kortstondige onderbreking van die trend

